Estyn

Rhagoriaeth i bawb ~ Excellence for all

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru

Her Majesty's Inspectorate
for Education and Training in Wales

Adroddiad arolygiad monitro blynyddol ar:

Plas Dwbl

Dyddiad yr arolygiad: Ionawr 2014

gan

Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â’r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau
Estyn
Llys Angor
Heol Keen
Caerdydd
CF24 5JW neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.gov.uk

Mae’r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan: www.estyn.gov.uk

Cyfieithwyd y ddogfen hon gan Trosol (Saesneg i Gymraeg).

© Hawlfraint y Goron 2014: Gellir ailddefnyddio’r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei ailddefnyddio’n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 11/03/2014

Cyd-destun

Fferm mynydd can erw ar droed Mynyddoedd y Preseli yn Sir Benfro yw Coleg Fferm Plas Dwbl. Mae’r tir yn cynnwys tir pori, coetir a gerddi helaeth ar gyfer garddwriaeth. Mae gan y coleg ystod o dda byw, mewn niferoedd bach, y mae’r myfyrwyr yn gofalu amdanynt. Caiff llawer o’r llysiau sy’n cael eu tyfu yn y coleg eu defnyddio yng nghegin y coleg a chaiff y stoc sydd dros ben ei gwerthu mewn siop leol.

Mae’r coleg yn darparu cyfleoedd hyfforddiant ar y tir mewn amaethyddiaeth biodynamig a garddwriaeth. Mae’r cwricwlwm yn cwmpasu ystod eang o weithgareddau ymarferol a chrefftau mewn gweithdai penodol, yn yr efail, yng nghegin y fferm ac ar y tir.

Mae’r coleg yn darparu ar gyfer hyd at 25 o fyfyrwyr preswyl neu ddydd sydd ag ystod o anawsterau dysgu, gan gynnwys anhwylderau ar y sbectrwm awtistig ac anhwylder diffyg canolbwyntio a gorfywiogrwydd.

Mae pennaeth y coleg yn gyfrifol am addysg ym Mhlas Dwbl a Ruskin Mill, fel ei gilydd. Caiff y myfyrwyr eu lletya’n lleol mewn tai sy’n cael eu rheoli gan Ymddiriedolaeth Ruskin Mill, ac maent yn mynychu’r coleg yn ddyddiol.

Mae’r Ymddiriedolaeth wedi gwella ac adnewyddu nifer o adeiladau’r fferm ac mae cynlluniau ar waith i barhau â’r gwaith adnewyddu dros yr ychydig flynyddoedd nesaf.

Yn ddiweddar, mae’r Ymddiriedolaeth wedi cofrestru ag AGGCC ar gyfer elfen ofal y ddarpariaeth.

Prif ganfyddiadau

Cryfderau

Mae cryfderau’r coleg fel a ganlyn:

- caiff dysgwyr gyfleoedd da i gael profiad o ystod eang o grefftau traddodiadol ac ennill medrau a gwybodaeth mewn amaethyddiaeth biodynamig a garddwriaeth;
- mae llawer o ddysgwyr yn cyflawni cymwysterau sy’n berthnasol i’r medrau y maent yn eu datblygu mewn gweithdai a thrwy weithio ar y tir;
- mae dysgwyr yn teimlo’n ddiogel iawn ac maent yn cael cymorth da yn y coleg;
- mae dysgwyr yn datblygu agweddau cadarnhaol tuag at waith a chyflogaeth;
- mae’r coleg wedi cynnal ymarfer defnyddiol i nodi ble y mae modd datblygu medrau llythrennedd a rhifedd mewn cyd-destunau galwedigaethol; ac
- mae adroddiad hunanarfarnu’r coleg yn arfarnol ac mae’r cynllun gwella ansawdd yn gosod targedau clir ar gyfer gwella.

Meysydd i'w datblygu

Dyma feysydd y coleg i'w datblygu:

- mae polisi diogelu'r coleg yn bolisi generig ar gyfer Ymddiriedolaeth Ruskin Mill ac nid yw'n ddigon penodol i Blas Dwbl. Nid yw'n darparu proses glir i staff na manylion cyswllt i roi gwybod am faterion ar y safle hwn;
- nid yw targedau ar gynlluniau dysgu unigol yn ddigon byr na phenodol i'w mesur yn hawdd. Nid ydynt yn galluogi tiwtoriaid a dysgwyr i olrhain cynnydd mewn camau dysgu bach;
- nid yw cynlluniau gwersi, ar draws pob pwnc, yn canolbwyntio'n ddigon da ar ddatblygu medrau llythrennedd a rhifedd dysgwyr unigol yn systematig er mwyn sicrhau dilyniant priodol; ac
- mae cysylltiadau â darparwyr eraill yn gwella, er ei bod yn rhy gynnar i weld effaith y mentrau newydd hyn ar ddeilliannau i ddysgwyr.

Argymhellion

A1 Diwygio'r polisi diogelu i gynnwys gwybodaeth adrodd a gweithdrefnau priodol ar gyfer Plas Dwbl

A2 Defnyddio gwybodaeth o'r asesiad cychwynnol i osod targedau llythrennedd a rhifedd byr sy'n galluogi dysgwyr i symud ymlaen yn unigol mewn camau dysgu bach

A3 Sicrhau y caiff pob gwers ei chynllunio'n ddigon da i asesu cynnydd a chyflawniad dysgwyr

A4 Mesur effaith gwaith partneriaeth ar gyflawniadau a deilliannau i ddysgwyr

Cynnydd o ran mynd i'r afael â'r argymhellion o'r nodyn o ymweliad neu'r adroddiad arolygu blaenorol

Argymhelliad 1: Defnyddio data i lywio gwelliant o ran codi safonau disgyblion

Aethpwyd i'r afael â'r argymhelliad hwn yn rhannol.

Mae pob myfyriwr yn y coleg yn ymgymryd ag asesiad cychwynnol o'u medrau ar ddechrau eu dysgu. Mae'r coleg wedi penodi tiwtor llythrennedd a rhifedd ac wedi cynnal ymarfer defnyddiol i nodi cyfleoedd dysgu llythrennedd a rhifedd mewn pynciau galwedigaethol. Fodd bynnag, nid yw gwybodaeth o'r asesiad cychwynnol yn cael ei defnyddio'n ddigon da i gynllunio datblygu medrau dysgwyr yn unigol ac ar draws pob pwnc.

Mae'r coleg yn cofnodi gwybodaeth am gyflawniad dysgwyr yn briodol.

Argymhelliad 2: Sicrhau bod yr holl staff yn canolbwyntio ar ddatblygu llythrennedd a rhifedd, a chynllunio'r gwaith yn ofalus i alluogi dilyniant

Aethpwyd i'r afael â'r argymhelliad hwn yn rhannol.

Mae'r tiwtor llythrennedd a rhifedd yn cefnogi dysgwyr newydd yn dda, mewn ychydig o sesiynau, trwy weithio ochr yn ochr â'r tiwtor galwedigaethol. Mae dysgwyr eraill yn cael cyfleoedd defnyddiol i ddatblygu eu medrau llythrennedd a rhifedd un-i-un mewn dosbarthiadau medrau arwahanol. Fodd bynnag, nid yw staff yn cynllunio sesiynau'n ddigon da i gynnwys targedau penodol ar gyfer medrau llythrennedd a rhifedd sy'n berthnasol i'r dysgwr ac yn adlewyrchu canfyddiadau'r asesiad cychwynnol. Nid yw cynllunio yn galluogi dysgwyr i ddatblygu medrau dros amser.

Argymhelliad 3: Cyflwyno rhaglen ffurfiol o addysg rhyw a pherthnasoedd sydd â phwyslais ar ddiogelwch myfyrwyr

Aethpwyd i'r afael â'r argymhelliad hwn i raddau helaeth.

Mae'r coleg wedi cyflwyno cymhwyster Asdan er mwyn darparu rhaglen gynlluniedig o addysg rhyw a pherthnasoedd. Mae staff yn cyfoethogi'r rhaglen trwy roi cymorth penodol i ddysgwyr unigol, yn ôl yr angen.

Argymhelliad 4: Parhau i gydweithio â phartneriaid eraill yn y gymuned leol ac yng Nghymru

Aethpwyd i'r afael â'r argymhelliad hwn yn rhannol.

Mae'r coleg wedi nodi nifer fach o bartneriaid newydd i gyflwyno medrau crefftau. Mae'r rhain yn ymestyn y cyfleoedd sydd ar gael i ddysgwyr yn effeithiol. Mae'r coleg wedi cynnal ymweliadau cyfnewid staff â choleg arbenigol annibynnol arall yn ystod diwrnodau hyfforddi staff i rannu arfer orau. Mae cynlluniau addas i wella cysylltiadau â choleg addysg bellach lleol. Fodd bynnag, dim ond megis dechrau cael eu datblygu y mae'r rhain, ac mae'n rhy gynnar i weld yr effaith ar ddeilliannau a chyflawniad dysgwyr.

Ni ddylai barnau arolygwyr ar yr arolygiad monitro blynyddol hwn niweidio canfyddiadau arolygiad Adran 163 llawn yn y dyfodol.

Gwybodaeth am yr ysgol

Coleg	Coleg Fferm Plas Dwbl
Rhif y coleg	F0006004
Diben yr ymweliad	Arolygiad monitro blynyddol
Dyddiad yr ymweliad	7 ac 8 Ionawr 2014
Perchennog	Ymddiriedolaeth Ruskin Mill
Staff	Tiwtoriaid: 8 (gan gynnwys rhai rhan-amser) Cynorthwyydd tiwtoriaid: 1 Staff gofal a chymorth: 16 preswyl, 7 dydd (gan gynnwys rhai rhan-amser) Rheolwyr a staff gweinyddol: 5 (gan gynnwys rhai rhan-amser), 2 breswyl
Nifer y dysgwyr	8
Darpariaeth	Lleoliadau dydd a phreswyl
Mathau o anghenion addysgol arbennig (AAA) y mae'r coleg yn darparu ar eu cyfer	Problemau iechyd meddwl, anhwylderau ar y sbectrwm awtistig, anawsterau dysgu cymedrol, anhwylder diffyg canolbwyntio a gorfywiogrwydd
Arolygiad Adran 163 diwethaf	Ddim yn berthnasol
Arolygiad monitro blynyddol diwethaf	5 a 6 Chwefror 2013
Arolygiad diwethaf AGGCC	Ddim yn berthnasol

Gwybodaeth am y tîm

Arolygydd Cofnodol	Gill Sims